

Számítógép az orvostudomány szolgálatában

Tudományos tanácskozást tartottak Szegeden

Tegnap, szerdán délelőtt hangzottak el a számítástechnikai kollokvium utolsó előadásai a Tisza Szálló konferenciatermében. A Szegeden másodikban megrendezett háromnapos nemzetközi tanácskozás külföldi és magyar résztvevői a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a város matematikusainak és orvosainak eredményes együttműködéséről. A számítástechnikai és kibernetikai módszereket Szegeden alkalmazzák legszélesebb körben, az orvostudomány különböző ágazataiban.

A kollokvium második napján, kedden, tartalmas vita bontakozott ki a kis-számítógépek alkalmazásáról. A hozzászólásokból egyértelműen kiderült, a magyar gyártmányú kis-számítógépek felhasználásának az orvostudományban, nemzetközi vonatkozásban is, komoly jelentősége van. A SZOTE matematikai osztályán olyan programcsomagok kidolgozását tervezik, amelyek alkalmazásával az orvostudomány a legegyszerűbb és legbonyolultabb kérdéseinek megoldásához is segítséget kap. Így például elkészíthető a kórházi ágynyilvántartás, kimutatható az ágyak százalékos „leterhelése”. De megfelelő programcsomaggal az intenzív osztályok „agyközpontja” is lehet egy kis-számítógép: folyamatosan értékeli a frissen operáltak adatait, változás esetén jelzést és diagnózist is ad. A kísérletes orvostudományban megfelelő prog-

ram felmentheti a kutatót az adatok feldolgozásának „rabszolgamunkája” alól.

Magyarországon világszínvonalon áll a programkészítés. Nagyobb számítógépellátottság mellett (a kibernetikai módszerek orvostudományban való alkalmazása terén) az ország pár éven belül képes lenne a nemzetközi élvonalba kerülni. Ebből a szempontból is különös figyelmet érdemel Hunya Péternek és Hantos Zoltánnak, a JATE kutatóinak munkássága. Elkészítettek egy olyan programot, amelynek segítségével életfolyamatok vizsgálatát végezhetik. Olyan kísérletek ezek, amelyeket élő szervezetben lehetetlen végrehajtani.

A kollokviumon megtárgyalták az együttműködés lehetőségeit az ország számítástechnikai központjai között. Elhangzott a megszívelendő javaslat: a legelőnyösebb lenne, ha a koordinálást a számítógépeket gyártó cég (Videoton) végezné el. Így megteremtődne a lehetősége a számítógépek és programok optimális hazai felhasználásának. Könnyebbé válna az értékesítés is.

A kibernetikai és számítástechnikai módszerek alkalmazása az orvostudományban olyan segédeszköz, amely forradalmasíthatja ezt a tudományt. A következő kollokviumot, amelyen a mostani tapasztalatcsere nyomán meginduló új kutatásokról is bizonyára halunk, szintén Szegeden rendezik, 1972-ben.

S. E.

Szovjet miniszter házánkban

Dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter meghívására szerdán házánkba érkezett K. N. Rudnyev, a Szovjetunió automatizálási és műszeripari minisztere. Itt-tartózkodása alatt tárgyal a magyar Kohó- és Gépipari Minisztérium vezetőivel, a tervek szerint egyezményt ír alá műszerek és mezőgazdasági komplett laboratóriumok szakosításáról, s meglátogat több ipari üzemet.

kel számoltak, s építkezés közben egyre-másra módosítottak: a tápéi Tiszát Tsz 26 millióról 44 millióra, a tiszaszigeti Búzakalászt Tsz 34 millióról 61 millióra. Akadt szövetkezet, ahol még az építési terv el sem készült, de már építkeztek, nap mint nap úgy szaladt a tervező a napi „adagokkal”. Sokmilliósi beruházás, pedig lett volna kisebb tennivaló is, mondjuk a 4—5 literes istállóátlagot feljavítani, a szétforgácsolt anyagi erőket összefogni.

Néhányan homokra építették a várakat. Több vezető a látványosság is belevitt, hadd készüljön a palota, addig is jó, okos fiú vagyok a tagság előtt, hiszen látja, aki nem vak, menyire akarok, az már nem az én asztalom, hogy megdrágult az építkezés, húzódik mint lucaszéke. Időhúzás, pozícióföltés. Dédelgetett, rejtett remények, vágyak, egyesülés más tésszel, társulás stb., de ezek nem voltak meg-alapozottak, nem is váltak be, nem segítettek. Sajnos, nagy gond szakadt a tiszaszigetiek nyakába is. A létesítmény műszaki átadása 1973-ra várható. A szövetkezet fejlesztési alapja újabb beruházási hitel — 18 millió forint — igénybevételét nem teszi lehetővé. Fő most a fejük a vezetőknek, jó megoldást keresnek.

Napjainkban a területegységre jutó sertésfuttatás színvonalát 30—32 százalékkal, az egy főre jutó fogyasztás 14—15 százalékkal haladja meg az

Szocialista brigádok számvetése

Tegnap tartották a Keleti pályaudvar kultúrtermében az Utasellátó Vállalat szocialista brigádvezetőinek második országos tanácskozását. Tóth László főigazgató értékelte a vállalat szocialista brigádjainak munkáját, majd Kovács László, a vállalat szakszervezeti titkára tartott korreferátumot. Az Utasellátó munkáját 192 szocialista brigád 1900 tagja segíti. Ez a vállalati létszámnak több mint egynegyede.

országos átlagot. A felszabadulás előttinél csaknem kétszeres nagyobb termelés és fogyasztás nem egészen másfélszer nagyobb sertésállománnyal valósult meg. A szakosított telepek jelentős része teljes kapacitással az 1973—74-es években termel. A tapasztalatok figyelmeztetnek. Akad baj a technológiával, a takarmányértékesítéssel, a sertések szállítással stb. Nem szólva arról, hogy zárt rendszerű sertéstelepek korszerű üzemeltetése csak jól képzett szakmunkásokkal lehetséges. Bábólnán vált híressé a mondás: „Ide jöhet dolgozni mindenki, csak parasztember ne jöjjön.” Mármost a zárt rendszerű, gépesített folyamatokhoz, mert a termelés teljesen iparszerű. A régi paraszti világban érzelmi szálak is fűttek az embert a munkához, az állatokhoz. Ezekben a gyárakban, sertéstelepeken ilyenről szó sincs, s mindenféle érzelmi megnyilvánulás csak káros lehet.

A legnagyobb tanulság is kézenfekvő. Az előkészítés elnyúlt, hosszadalmas volt, bizonytalanság is mutatkozott. Ez nem engedhető meg. Elsősorban is minden gazdalkodás azt vegye magának, amire pénztárcájából telik. Ha éppenséggel Trabantra telik, akkor ne Mercedest vásároljon. S inkább öt évig tartson az előkészület, a tervezés, a kísérletezés, de alapos, átgondolt legyen és az építkezés gyors, tervszerű, semmint fordítva.

Van okulnivalónk, és sürgős tennivaló is. Nem engedhető az sem, hogy

Fock Jenő beszéde a KISZ VIII. kongresszusán

— Megtisztelő kötelezettségemnek teszek eleget — kezdte beszédét Fock Jenő —, amikor átadom önöknek, a kongresszus küldötteinek, a KISZ valamennyi tagjának és ez alkalmából az egész magyar ifjúságnak pártunk Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány forró üdvözlését. Öröm és jóleső érzés számunkra, hogy van, tevékenykedik, szocialista építőmunkánkban részt vesz a Kommunista Ifjúsági Szövetség. Pártunk és kormányunk, egész dolgozó népünk szeretettel tekint erre a szervezetre, mely 1957. március 21-én, a dicsőséges Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 38. évfordulóján bontott zászlót.

— Az azóta eltelt időszak eredményei tanúsítják: helyesen döntött pártunk, amikor úgy határozott, hogy egységes ifjúsági szervezetre van szükség, amely összefogja, neveli az egész ország dolgozó, tanuló ifjúságát. Azóta 14 esztendő telt el.

A KISZ megfelelt a bízalomnak és a várakozásnak.

Az elmúlt években egy sor olyan akciónak lehetünk tanúi, részesei, melyek nemcsak az ország népeinek, hanem a nemzetközi ifjúsági mozgalom elismerését is kivívta. Példaként talán elég megemlíteni azokat a megmozdulásokat, melyek a „Vádoljuk az imperializmust” jelmondatot tüzték zászlajukra.

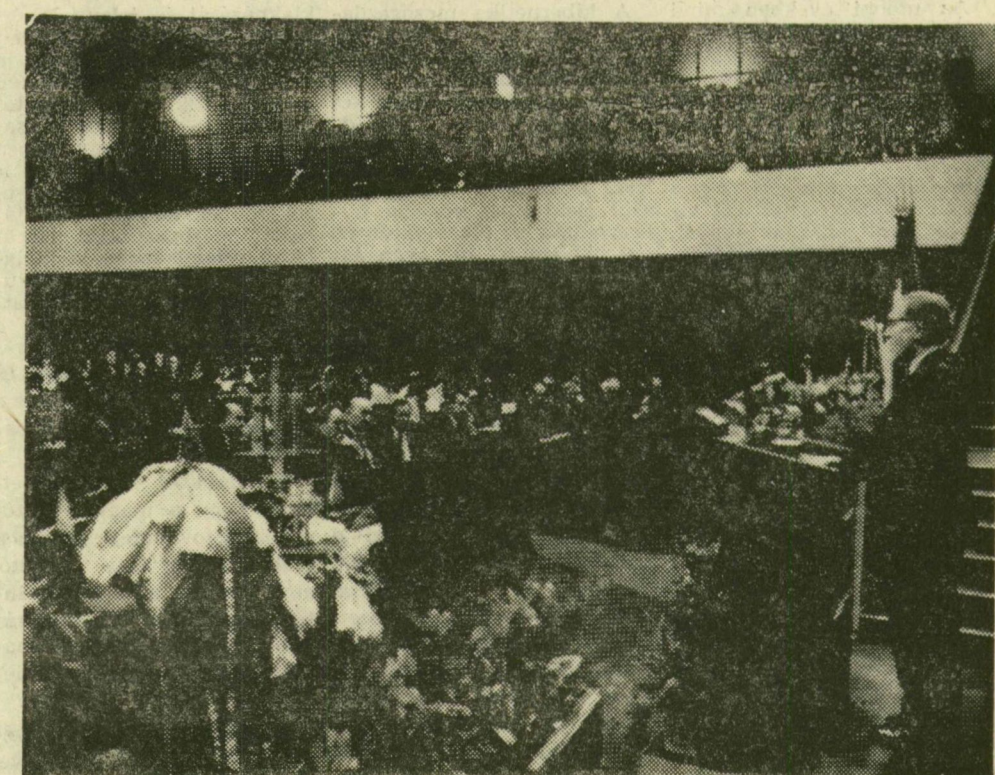
Hosszan lehetne méltatni azt a törekvést is, amely a KISZ részéről az internacionalizmus tudatosítására, elmélyítésére irányult. Ezzel párhuzamosan

jelentős részt vállalt a szocializmus alapjainak teremtésében és most az országépítő munka magasabb szinten történő megvalósításában.

E szerteágazó és bonyolult tevékenység az oka talán annak, hogy esetenként túl szervezett, túlságosan felvett, szinte öreges egy-egy mozzanat az akciók végrehajtásában. Nem keresik, kutadják eléggé bátran a megoldások új módszereit.

A fontoskodás, a merev behatároltság idegen az ifjúság lelkesedésétől.

Ez visszahúzza a kezdeményezést, a fiatalos lendületet. Kezdeményezzen csak bátran a KISZ! A kockázat nyilván kudarccal is járhat. És mégis azt tanácsolom: vállalják a tévedésekkel együttjáró felelősséget is. Meg vagyunk arról győződve, hogy van ebben a szervezetben annyi erő, hogy képesek a hibákat

A KISZ VIII. kongresszusán Fock Jenő beszédét mondja

gyorsan kijavítani. Egész társadalmunk alapvető feladata és annak felismerése vezet pártunkat, hogy az élet által megkövetelt újonnan felmerülő problémákat a fejlődéssel együttjáró új feladatokat, melyreható elemzés után, dogmatizmustól mentes új módszerekkel, eszközökkel oldjuk meg.

A gyakran tapasztalt óvatosságot — ezt készségesen elismerem — erősítheti, hogy az idősebbektől nem kapnak kellő bátorítást, serkentést a feladatok megoldásához.

— Kormányunk — mondom — a továbbiakban — különös figyelmet fordít az ifjúság nevelésére, helyzetének fokozatos javítására. A kormány, a minisztériumok és a tanácsok, intézkedéseik kiadásánál messzemenően figyelembe veszik az ifjúság érdekeit.

Népi államunk az élet minden területén számít az ifjúság aktív részvételére.

Ifjúságunk is részese annak, hogy népgazdaságunk alapjaitan egyszélesen fejlődik. A X. pártkongresszus határozatainak végrehajtása során hazánkban számos gazdasági folyamat kedvezően alakult.

Nemrégiben a gazdasági aktíváertekezleten behatóan megvizsgáltunk néhány olyan fontos kérdést, mint a beruházások helyzete, a gazdaságosság, a termelés ha-

tékonyasága. Felmértük, milyen intézkedések szükségesek a jelenlegi helyzet javítására.

Tervezési és irányítási szerveink eddig a szükségesnél kevesebb figyelmet fordítottak a termelési szerkezet átalakításának olyan útjaira, mint a gazdaságtalan tevékenység korlátozása, vagy megszüntetése. A különböző megfontolásokból fenntartott, az értéktől eltérő termelői és fogyasztói árak és árárányok széles körben konzerválják az adott termelési struktúrát, fékezik a gazdaságosabb termelési és fogyasztási szerkezet kialakítását, gátolják a fogyasztás kedvezőbb összetételének létrejöttét.

— A kormány — éppen a legutóbbi ülésén — határozatot hozott a gazdaságosság javításának gyorsítására. Erősítjük a központi szervek kezdeményező, koordináló és ellenőrző szerepét. Központi intézkedéseket teszünk a gazdaságtalan tevékenységek visszaszorítására. Biztosítjuk, hogy a felszabaduló eszközöket a gazdaságos termelés ösztönzésére fordítsák.

E nagyon fontos kérdés megoldásából jelentős rész hárul a KISZ-szervezetekre. A jó közösségek kialakításától a termelés rejtett tartalékainak feltárásáig, az erők összefogásától a társadalmi érdekek megértéséig. A fiatalok szorgalma, felkészültsége, az igaz ügy iránti lelkesedése minden bizonnyal itt is meghozza gyümölcsét. A vállalati üzem- és munkaszervezés színvonalának növelése a gazdasági hatékonyság fejlesztésének fontos eszköze. A gyorsuló műszaki haladás következtében nemcsak a gyártmányok cserélődnek ki, hanem elavulnak a korábbi szervezési elvek, új szervezési módszerek alkalmazása válik szükséges-sé.

A termelés, a forgalmazás és a szolgáltatás területén a gazdasági és műszaki vezetők irányításával, az öntudatos munkásság közreműködésével széles körű akció bontakozik ki a vállalaton belüli üzem- és munkaszervezés színvonalának növelésére. Ebben is nagyon sok segítséget nyújthatnak a KISZ-szervezetek.

Nagyobb gondot kell fordítani a munkafeltételek biztosítására a jobb szervezés-sel, az emberek képességeinek gondosabb mérlegelésével és a legjobb munkamódszerek bevezetésével.

A KISZ-szervezetek hozzájárulhatnak, hogy a vállalatoknál, üzemekben ezeknek a követelményeknek eleget tegyenek.

Ösztönözzék erre a gazdasági vezetőket meggyőzéssel,

igazukra alapozott szilárd meggyőződéssel. S ha netán a közösség érdekét szolgáló első kezdeményezéseik kudarcot vallának, ne bátor-talanodjanak el, újra és újra lendüljenek támadásba.

Az MSZMP Központi Bizottsága szükségesnek tartja, hogy az anyagi érdekelt-ség és a szocialista öntudat kettős pillérére építve, tovább fejlődjön, új lendületet kapjon a szocialista munkaverseny-mozgalom. Vonatkozik ez KISZ-szervezeteink-re, az ifjúkommunistákra, de azokra a fiatalokra is, akik nem tagjai a KISZ-nek. A jó példát, a kezdeményezést természetesen a KISZ-tagoktól várjuk. A fiatalok különböző fórumain sokszor elhangzik a kérdés:

ma mit jelent a forradalmi tett?

— Úgy gondolom, nem szükséges valamilyen emberfeletti, halált megvető bátorsággal véghez vitti cselekedetre gondolni. Forradalmi tettet bármelyik fiatal véghez vihet, aki a szocializmus építésében részt vállal, internacionalista szellemben foglalkozik társaival, az itt tanuló és dolgozó külföldi testvéreinkkel, aki őszinte meggyőződéssel támogatja népi rendünk politikáját.

Nemcsak szavakkal, hanem tettekkel ott, azon a munkahelyen, ahová az élet állította.

Kell-e elismerésre méltóbb forradalmi tett annál, mint a szocialista munkaverseny résztvevőjeként, nagyszerű teljesítményekkel kiemelkedni először a jók, majd a legjobbak közül?

Sok fiatal azt is megkérdezi:

kit tekintsen példaképnek?

A választ erre sem csak a történelmi személyeknek kell keresnünk. Ha színtérnek a maguk környezetében, rátalálnak azokra, akiket nyugodtan példaképül választ-hatnak.

Fock Jenő ezután részletesen szólt a közoktatás, az iskolaügy fejlesztés kérdéseiről, továbbá az ifjúságpolitikáról, amely szerves része a párt politikájának. Végül megállapította:

— Céljaink közelebb az Önökhöz. Azt kívánjuk, hogy békében, biztonságban épüljön tovább szocialista hazánk, a Magyar Népköztársaság; hogy

hazánk ifjúsága legyen okos, művelt, edzett, dolgozó, vállalja a munkát, a gondokat és élvezze az élet örömeit.

Mindehhez és a kongresszus további munkájához, majd az azt követő gyakorlati tevékenységhez kívánok sok sikert, gazdag eredményeket és boldogságot az egész magyar ifjúságnak.

Sz. Lukács Imre